

UCHWAŁA NR XLVII/311/2018
RADY POWIATU JAROSŁAWSKIEGO

z dnia 27 kwietnia 2018 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania za 2017 r. z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu z zestawieniem potrzeb w zakresie pomocy społecznej oraz efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i 3a, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 1868 z późn. zm.), art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1769) oraz art. 76 ust. 4 pkt 15, ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 697 z późn. zm.)

Rada Powiatu Jarosławskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie za 2017 r. z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu z zestawieniem potrzeb w zakresie pomocy społecznej oraz efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Jarosławskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu Jarosławskiego

Zbigniew Piskorz

**Sprawozdanie za 2017r.
z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu
z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej
oraz efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej**

1. PROWADZENIE DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ

Powiat jarosławski prowadzi cztery domy pomocy społecznej o łącznej liczbie miejsc statutowych 413, w których przebywało na koniec roku 2017 łącznie 403 osoby.

Domy Pomocy Społecznej na terenie powiatu jarosławskiego z uwzględnieniem ich typu, liczby miejsc oraz liczby wolnych miejsc na dzień 31.12.2017r.

Lp.	Nazwa i lokalizacja domu pomocy społecznej	Typ domu pomocy społecznej	Liczba miejsc	Stan mieszkań-ców na dzień 31.12.2017r.	Liczba wolnych miejsc na dzień 31.12.2017r	Liczba osób na tzw. "starych zasadach"	Procent osób na tzw. "starych zasadach"
1.	Dom Pomocy Społecznej w Jarosławiu, Plac Mickiewicza 4	dla osób przewlekłe psychicznie chorych	95	92	3	52	56%
2.	Dom Pomocy Społecznej w Sośnicy, ul. Zamkowa 10, 37-550 Radymno	dla osób przewlekłe psychicznie chorych	106	105	1	30	29%
3.	Dom Pomocy Społecznej w Moszczanach, 37-543 Laszki	dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	132	127	5	84	66%
4.	Dom Pomocy Społecznej w Wysocku, 37-543 Laszki	dla osób przewlekłe somatycznie chorych	50	79	1	25	32%
		dla osób w podeszłym wieku	30				
	razem		413	403	10	191	Średnio 47%

Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej w 2017r. mieścił się w przedziale od 2 860,64 zł do 3.198,71 zł, co obrazuje zestawienie tabelaryczne poniżej. Należy nadmienić, że koszty te są corocznie ustalane Zarządzeniem Starosty Jarosławskiego.

Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca domów pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie powiatu jarosławskiego

Lp	Nazwa i lokalizacja domu pomocy społecznej	Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w styczniu 2017r.#	Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca od lutego do grudnia 2017r.#
----	--	---	---

1.	Dom Pomocy Społecznej w Jarosławiu, Plac Mickiewicza 4	3.075,00zł	3.171,32 zł
2.	Dom Pomocy Społecznej w Sośnicy, ul. Zamkowa 10, 37-550 Radymno	2.879,58zł	3.198,71 zł
3.	Dom Pomocy Społecznej w Moszczanach, 37-543 Łaszki	3.105,33zł	2.860,64 zł
4.	Dom Pomocy Społecznej w Wysocku, 37-543 Łaszki	2.996,05zł	3.058,30 zł

W objętym sprawozdaniem okresie, w każdym z domów pomocy społecznej nastąpiły zmiany osobowe ich mieszkańców, spowodowane nowymi przyjęciami, powrotem do środowiska rodzinnego, czy też zgonami.

Ruch mieszkańców domów pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie powiatu jarosławskiego w 2017r.

Przyjęcia mieszkańców do domów pomocy społecznej	
Liczba osób przyjętych do domów pomocy społecznej na tzw. „nowych zasadach”	40
Liczba osób przyjętych do domów pomocy społecznej na tzw. „starych zasadach”	0
Odejścia mieszkańców z domów pomocy społecznej	
Liczba zmarłych mieszkańców	34
Liczba przeniesień do innych domów pomocy społecznej	1
Liczba osób, które opuściły DPS	6

Jak widać w powyższym zestawieniu, do domów pomocy społecznej w 2017r. przyjętych zostało 40 osób. Oprócz tego, z domów odeszło w ciągu roku 41 osób, z czego 34 zmarło, a sześć opuściło dps, 1 osoba została przeniesiona z domu do domu na terenie powiatu jarosławskiego (stan na 31.12.2017r.).

W DPS-ach w 2017r. przebywało 212 osób na tzw. nowych zasadach tj. na podstawie decyzji wydanych po 12 marca 2004 r., i 191 osób na tzw. starych zasadach tj. na podstawie decyzji wydanych przed 12 marca 2004r. (dot. zmiany ustawy o pomocy społecznej). Średnio ponad 47 % mieszkańców. Liczba osób na tzw. "starych zasadach" z roku na rok się zmniejsza.

Charakterystyka domów pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie powiatu jarosławskiego:

1.1 DPS w Jarosławiu

- Budżet Domu w 2017r. został zrealizowany w wysokości 3.654.738,32 zł.

Plan wydatków ogółem składał się:

- z dotacji wojewody - 1.831.744,00 zł
- ze środków pochodzących z dochodów Powiatu - 1.822.994,32 zł

Zobowiązania na 2018r.: rachunek za gaz, energię elektryczną, telefon, prenumeratę, leki, dodatkowe wynagrodzenie roczne z pochodnymi w łącznej kwocie 197.450,09 zł.

W 2017r. zrealizowano:

- doposażenie pokoi mieszkalnych w oddziałach, łazienek, terapii, administracji, kuchni i jadalni

- malowanie pokoi mieszkalnych i ciągów komunikacyjnych w budynku Oddziału C, wykonano podłogi zmywalne typu tarket w budynku oddziału C, wykonano bieżące roboty naprawcze niezbędne dla właściwego funkcjonowania Domu, wykonano konserwację dźwigu osobowego
- w zakresie zakupów inwestycyjnych zakupiono suszarkę bębnową do pralni na kwotę na łączną kwotę 178.083,00 zł

Realizacja planu dochodów: 1.840.152,94 zł tj. 100,94 %.

Potrzeby na 2018r.:

- wymiana kilku okien oraz drzwi wewnętrznych i zewnętrznych w budynkach;
 - wykonanie nowych podłóg zmywalnych w budynku Oddziału B;
 - zakup generatora prądu na wypadek awarii w dostawie energii elektrycznej;
 - opracowanie kosztorysu na adaptację pomieszczeń starej kotłowni;
- na kwotę ok. 80.000,00 zł.

1.2 DPS w Moszczanach

- Budżet Domu został zrealizowany w wysokości 4.713.335,47 zł

Plan wydatków ogółem składał się:

- z dotacji wojewody - 2.558.437,00 zł
- ze środków pochodzących z dochodów Powiatu - 2.154.898,47 zł

Zobowiązania na 2018r.: rachunek za tel., energię elektryczną, dodatkowe wynagrodzenie roczne wraz z pochodnymi na łączną kwotę 269.030,63 zł

W 2017r. zrealizowano:

- zakup usług remontowych i konserwacyjnych na kwotę 30.847,51 zł - w tym usunięcie awarii kotła co, podgrzewaczu wody, instalacji wod-kan, montaż drzwi przeciwpożarowych, naprawa komputera, samochodu za konserwację instalacji ppoż i windy osobowej.
- zakupiono pralnicowirówkę na kwotę 40.959,00 zł

Realizacja planu dochodów: 2.155.193,60 zł tj. 100,01 %.

Potrzeby na 2018r.:

- zakupy i usługi: archiwizacji dokumentów, zakup łóżek dla mieszkańców niepełnosprawnych leżących - trzy sztuki, zakup ksero, meble do dyżurki pielęgniarek, klimatyzacja w magazynie warzyw w kuchni, obieraczka do ziemniaków, wanny do kąpieli osób leżących, kuchnia gazowej, prasowalnicy nieckowej
- na kwotę ok 77.350 zł.

1.3 DPS w Wysocku

- Budżet Domu w 2017r. został zrealizowany w wysokości 3.143.428,61 zł.

Plan wydatków ogółem składał się:

- z dotacji wojewody - 884.442,00 zł
- ze środków pochodzących z dochodów Powiatu - 2.258.986,61 zł

W 2017r. zrealizowano:

- zakupy inwestycyjne: wymianę kotła centralnego ogrzewania, zakupiono piec parowy i szafę chłodniczą na łączną kwotę 151.582,26 zł
- wymianę rurociągów pary, usunięcie awarii kotła, remont ogrodzenia, pomieszczeń: rehabilitacji, łazienki, pokoju nr 10A, przedpokoju na parterze, palarni, ubikacji, filaru na tarasie, sali nr 17, sali

terapii, inne naprawy
na łączną kwotę 108.946,42 zł

Realizacja planu dochodów: 2.176.053,00 zł tj. 100 %.

Potrzeby na 2018r.:

- wykonanie oczyszczalni ścieków. Koszt zadania będzie uzależniony od podłączenia Domu do istniejącej kanalizacji w Gminie Laszki lub wybudowania własnej
- remont instalacji zewnętrznej i kanalizacji wewnętrznej 196.663,00 zł (dokumentacja jest już przygotowana)
- prace konserwacyjne w parku wg załącznika do aktu notarialnego
- remonty filarów podtrzymujących taras od strony północnej (w roku 2017 dokonano tylko zabezpieczenia od katastrofy budowlanej jednego filara)

Ponadto nadmienić trzeba, że w opracowaniach materiałów planistycznych na 2018r. DPS uwzględnił kwotę 763.167,00 zł w paragrafie 6050 tj. Pierwszy etap przebudowy kotłowni węglowej na gazową wraz z instalacją wewnętrzną oraz solarnym ogrzewaniem wody. Plan realizacji tego zadania nie został ujęty w projekcie Uchwały budżetowej na 2018r.

1.4 DPS w Sośnicy

- Budżet Domu w 2017r. został zrealizowany w wysokości 4.100.412,00 zł.

Plan wydatków ogółem składał się:

- z dotacji wojewody - 1.077.412,00 zł
- ze środków pochodzących z dochodów Powiatu - 3.023.000,00 zł

W 2017r. zrealizowano:

- zakupy inwestycyjne: kuchni gazowej, zmywarki do naczyń, garażu blaszanego na łączną kwotę 22.517,72 zł
- opracowanie projektu i wykonanie oświetlenia awaryjnego, wymianę okien i drzwi, naprawę kotła co, wymianę grzejników, naprawę i obróbkę blacharską kominów, remont wind i systemu p.poż, wymianę wentylatorów i okablowania w kuchni i palarni na łączną kwotę 54.689,10 zł

Realizacja planu dochodów: 3.032.428,30 zł tj. 100,31 %.

Zobowiązania na 2018r.: rachunek za energię elektryczną, dostawę usług, dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2017r. wraz z pochodnymi na łączną kwotę 206.710,42 zł

Potrzeby na 2018r.:

- remont garażu- budynku po byłej Szkole Rolniczej
- wykonanie altany ogrodowej

Wszystkie Domy Pomocy Społecznej nie posiadają wymagalnych zobowiązań finansowych za rok 2017.

Realizacja wykazanych potrzeb inwestycyjnych i zakupów sprzętu przynajmniej w części lub w etapach jest możliwa pod warunkiem wygospodarowania wyższych dochodów, wynikających z podwyższonego już kosztu utrzymania (Zarządzenie nr 4/2018 Starosty Jarosławskiego z dnia 25 stycznia 2018r.), oszczędności na wydatkach bieżących oraz przyznania przez Urząd Wojewódzki wyższej dotacji na mieszkańców przyjętych przed rokiem 2004. Sprzyjać temu będzie również wzrost dochodów w związku z stale rosnącą liczbą mieszkańców umieszczonych na nowych zasadach.

2. MIESZKANIE CHRONIONE

- Realizator zadania został wyłoniony na podstawie konkursu ofert, przeprowadzonego według założeń ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Konkurs w 2017r. jak i w latach poprzednich wygrało: Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jarosławiu.

- Mieszkanie funkcjonuje w budynku Stowarzyszenia na ul. Wilsona 6a w Jarosławiu. Przeznaczone jest dla dziewięciu osób niepełnosprawnych w szczególności z niepełnosprawnością intelektualną. Opiekę zapewniają 24h na dobę asystenci osób niepełnosprawnych. Mieszkańcy podlegają specjalistycznej pomocy psychologów, terapeutów, pracownika socjalnego i innych. Czterech mieszkańców pracuje w ZAZ, pozostali uczestniczą w zajęciach WTZ lub SDS.

- Mieszkańcy korzystają ze stałej pomocy asystentów personalnych, jednakże z naciskiem na zasady działania mieszkania chronionego, które wymagają od ich mieszkańców dużej samodzielności i współodpowiedzialności za kształtowanie swej przestrzeni życiowej.

- Kwota umowy na 2017r. wyniosła 226.800,00 zł płatna w 4 transzach po 56.700,00 zł
- przeznaczona została zgodnie z umową na wynagrodzenia asystentów personalnych, opłaty mediów i zakup artykułów spożywczych.

- Regulacja organizacji i zasad odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym zostały ustalone Uchwałą Nr IV/36/2011 Rady Powiatu Jarosławskiego z dnia 18 lutego 2011r. z późn. zm.

- W 2017 r. odpłatność mieszkańców za pobyt w mieszkaniu chronionym wniesiona do Starostwa Powiatowego w Jarosławiu wyniosła: 30.815,72 zł. Daje to faktycznie wydatkowaną kwotę dotacji: 235.984,28 zł (266.800,00 zł - 30.815,72 zł).

- Na 2018 r. zaplanowana kwota dotacji wynosi 226.800,00 zł oraz środki własne finansowe w wysokości 28.680,00 zł i wkładu osobowego o wartości 28.020,00 zł.

3. WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Warsztaty Terapii Zajęciowej działają przy Polskim Stowarzyszeniu na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jarosławiu. Mieszczą się przy ul. 3-go Maja 39 Jarosław.

Realizują zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnej do możliwie niezależnego i samodzielnego życia w środowisku.

Uczestnikami Warsztatu są osoby powyżej 18 roku życia, posiadające aktualne orzeczenia o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub umiarkowanym ze wskazaniem do terapii zajęciowej.

W warsztacie jest prowadzona rehabilitacja społeczna i zawodowa dla osób ze schorzeniami wiodącymi jakim jest upośledzenie umysłowe oraz współtowarzyszącymi zaburzeniami tj. choroby psychiczne, zaburzenia mowy, choroby narządu wzroku, choroby kardiologiczne, upośledzenie narządu ruchu, epilepsja, choroby neurologiczne.

Głównym celem Warsztatów Terapii Zajęciowej jest prowadzenie kompleksowej rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz przygotowanie osób do samodzielnego życia i podjęcia pracy zawodowej oraz przygotowanie osób do samodzielnego życia i podjęcia pracy zawodowej.

Działania prowadzone były w różnych formach, w zależności od poziomu umiejętności zawodowych uczestnika i potencjalnych umiejętności jego rozwoju zawodowego.

Uczestnikami Warsztatu w 2017r. były osoby pochodzące z terenu powiatu jarosławskiego (45 osób) i powiatu przeworskiego (5 osób).

Finansowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej w 2017r.		
Dofinansowanie ze środków PFRON	Dofinansowanie ze środków powiatu	Ogólna kwota przeznaczona na dofinansowanie kosztów

		działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej
809.700,00 zł	89.967,00 zł	899.667,00 zł

W ubiegłym roku 4 uczestników opuściło Warsztat, w tym 4 osoby podjęło zatrudnienie.

Powiat Przeworski pokrywa koszty uczestnictwa swoich mieszkańców w kwocie nieobjętej dofinansowaniem środków PFRON na mocy zawartego porozumienia.

4. DOFINANSOWANIA PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH – PFRON

4.1 Dofinansowanie uczestnictwa dzieci niepełnosprawnych do 18 r. ż. i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Wyplacono dofinansowanie dla 58 dzieci z opiekunami na kwotę 59.985,00 zł

4.2 Dofinansowanie uczestnictwa dorosłych osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Z dofinansowania do turnusów skorzystało 24 osoby dorosłe z opiekunami na kwotę 26.000,00 zł

4.3 Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów

- przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Złożono 494 wniosków na kwotę 489.587,00 zł

Wyplacono dofinansowanie dla 386 osób na kwotę 455.122,00 zł

Z tego:

dzieci i młodzież - 28 na kwotę 97.332,00 zł

osoby dorosłe - 358 na kwotę 357.790,00 zł

środki wydatkowane w 100%

- sprzęt rehabilitacyjny

zawarto 8 umów na sprzęt rehabilitacyjny na kwotę 6.157,00 zł

zawarto 1 umowę na dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego ze Stowarzyszeniem Jarosławskich Amazonki na kwotę 240,00 zł

5. PUNKT INTERWENCJI KRYZYSOWEJ (PIK)

5.1 poradnictwo

W ramach PIK świadczone jest bezpłatne specjalistyczne poradnictwo prawne, psychologiczne, socjalne, terapeuty rodzin oraz specjaliści ds. przemocy w rodzinie.

Radca prawny w 2017 r. udzielił 106 porad dotyczących w szczególności:

- zaległości podatkowych,
- postępowań spadkowych, podziału majątku,
- wniosków o rozwód, separację, ustalenie wys. alimentów, kontaktów z dziećmi
- zabezpieczeń powództwa, apelacji od wyroku
- eksmisji z lokalu mieszkalnego

- unieważnienia testamentu sporządzonego w trakcie choroby psychicznej
- dziedziczenia długów spadkobiercy
- dochodzenia odszkodowań po wypadku
- uzyskania decyzji administracyjnej dotyczącej sprowadzenia zwłok zza granicy
- postępowanie sądowe dot. przymusowego leczenia (ch. alkoholowa)

Psycholog udzielił 125 godz. poradnictwa, dotyczących w szczególności:

- problemów z dorastającymi dziećmi
- rozwiązywania sytuacji konfliktowych w rodzinie
- osób w kryzysie po śmierci bliskich
- nieporozumień wychowawczych
- nastolatków z objawami stresu i lęku

Terapeuta rodzin udzielił 178 godz. terapii rodzinnej, która dotyczyła między innymi:

- zaburzeń relacji wewnątrzrodzinnych
- kryzysów w rodzinie
- obciążeń rodziny chorobą psychiczną, alkoholową, nowotworową, niepełnosprawnością
- wspomagania wychowawczych kompetencji i ról rodzicielskich wobec dzieci (zmiana postaw i zachowań)
- konfliktów wielopokoleniowych
- sytuacji kryzysowych w rodzinach na skutek śmierci członka rodziny
- problemów adolescencyjnych

5.2 udzielenie schronienia

Działalność PIK polega również na świadczeniu usług poprzez wynajem mieszkania w formie nieodpłatnego udostępnienia, celem zapewnienia schronienia osobom lub rodzinom będącym ofiarami przemocy lub znajdującym się w innej trudnej sytuacji kryzysowej. Schronienia udziela się do 3 miesięcy, w zależności od sytuacji. Umieszczenie odbywa się poprzez wydanie decyzji administracyjnej, ustalającej odpłatność za pobyt w mieszkaniu lub też zwalniającej z odpłatności – zgodnie z treścią Uchwały Nr XVIII/212/04 Rady Powiatu Jarosławskiego z dnia 28 września 2004r.

Mieszkanie składa się z 3 pokoi, kuchni, 2 x WC, łazienki, korytarza i pokoju, w którym odbywa się terapia rodzin, grupa wsparcia i porady psychologa. Całość mieszkania ma ponad 102 m².

W 2017r. schronienie w mieszkaniu znalazło 7 rodzin (w tym 20 osób). Jedna rodzina pochodziła z gminy Radymno, pozostałe z terenu miasta Jarosławia.

Powody umieszczenia w mieszkaniu:

- matka z córką, które z powodu ciężkiej sytuacji mieszkaniowej (dom konieczny do kapitalnego remontu lub przebudowy) zostały umieszczone w mieszkaniu kryzysowym. Dzięki ludziom dobrej woli oraz akcjom społecznym w gminie, rodzina przeprowadziła się do nowego domu.
- kobieta z 2 dziećmi objęta procedurą „Niebieskiej Karty” z uwagi na przemoc ze strony męża.
- kobieta w trakcie rozwodu, którą mąż pobił i groził jej.
- kobieta z 3 dziećmi – po awanturze domowej, pobita przez męża.
- Kobieta z dzieckiem objęta procedurą „Niebieskiej Karty” z uwagi na przemoc ze strony ojca dziecka.

- Kobieta z rocznym dzieckiem, która mieszkając za granicą uciekła od męża z powodu przemocy. Kobieta dzięki wsparciu rodziny opuściła Jarosław.
- Matka z czworgiem dzieci, po rozwodzie z mężem nadużywającym alkoholu. Rodzina zmuszona do opuszczenia wynajmowanego wcześniej mieszkania, przebywająca w mieszkaniu kryzysowym przez okres remontu mieszkania z zasobów Gminy Miejskiej Jarosław,

5.3 Grupa wsparcia pn. „ Kobieta mówi, kobieta działa – grupa wspiera”

W ramach Punktu Interwencji Kryzysowej (poradnictwa specjalistycznego) PCPR od września 2017 r. rozszerzył swoją ofertę dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, poprzez stworzenie grupowej formy wsparcia dla dorosłych osób uwięzanych w przemoc.

Grupa wsparcia adresowana jest do pełnoletnich kobiet mieszkających na terenie powiatu jarosławskiego. Spotkania odbywają się również przy ul. Paderewskiego 11a w Jarosławiu, 2 x w miesiącu. Charakter grupy – otwarta. Czas trwania jednego spotkania wynosi 90 min. Zajęcia prowadzone są przez dwóch specjalistów. Udział w grupie wsparcia jest całkowicie bezpłatny. Z miesiąca na miesiąc udział Pań w grupie wsparcia zwiększa się.

5.4 Program Korekcyjno-Edukacyjny dla osób uwięzanych w przemoc domową „Zacznij wszystko od nowa ...”

Zgodnie z art.6 ust.4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015 poz. 1390) – środki na realizację i obsługę zadań zapewnia budżet państwa.

W 2017r. odbyły się dwie edycje w/w programu, w których uczestniczyło 17 osób (mężczyźni). Program ukończyło i zaświadczenia otrzymało 9 osób.

Spotkania w ramach programu odbywały się popołudniami po godz. 15.00 w Sali Narad Starostwa Powiatowego: w środy i piątki (zgoda Starosty na zwolnienie z odpłatności za wynajem Sali konferencyjnej). Program prowadzi specjalista ds. przemocy w rodzinie.

Do programu kwalifikowani są pełnoletni mężczyźni – sprawcy przemocy wobec swoich żon, partnerek (w tym również z podejrzeniem stosowania przemocy). Mężczyźni skierowani do udziału w programie muszą być zdrowi psychicznie oraz zachowywać abstynencję od alkoholu i innych środków odurzających.

5.5 Szkolenie „Trening komunikacji interpersonalnej” – grudzień 2017r.

Szkolenie miało na celu wyposażenie uczestników w wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu skutecznej komunikacji, asertywności, udzielania konstruktywnej i efektywnej informacji zwrotnej. Celem warsztatów było podniesienie jakości komunikacji z beneficjentami pomocy społecznej oraz współpracy w zespole. W szkoleniu udział wzięło 28 osób (kadra pomocy społecznej z terenu powiatu jarosławskiego, tj. pracownicy OPS oraz PCPR w Jarosławiu). Szkolenie prowadzone było w dwóch grupach warsztatowych przez: trenerów umiejętności psychospołecznych, psychologów, cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem i zadowoleniem ze stron uczestników.

6. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

6.1 placówki opiekuńczo-wychowawcze:

Dom pod Lipami Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Radymnie, ul. Mickiewicza 30.

W 2017 r. średnia liczba dzieci w Domu pod Lipami Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Radymnie wynosiła 29, z czego dwoje wychowanków przebywało w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapeutycznym, jeden w MOW.

- 18 wychowanków pochodzi z naszego powiatu i miasta Jarosław

	Koszt w 2017r.	Koszt od lutego 2018r.
--	----------------	------------------------

Dom pod Lipami w Radymnie	4.079,56 zł	4 476,39 zł
------------------------------	-------------	-------------

W 2017 r. w Domu Dziecka w Jarosławiu przebywało 10 dzieci z terenu innych powiatów. Otrzymano z tego tytułu dotację w łącznej kwocie **436 814,82 zł (tj. dochód powiatu)**

Nasz powiat natomiast dotował pobyt 8 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów na kwotę: **298 579,04 zł (tj. wydatek powiatu)**

W 2017r. do Domu pod Lipami w Radymnie przyjęto 4 wychowanków a na terenie innego powiatu umieszczono 1 dziecko (pochodzące z powiatu jarosławskiego).

Na terenie innych powiatów w instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywa obecnie 6 wychowanków (Dom Dziecka Nowa Grobla, Dom dla Dzieci w Rakszawie, Dom Dziecka „Moja Rodzina” w Prałkowcach, „Słoneczny Dom” w Tarnowie- stan na 31.12.2017r.).

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gminy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponoszą wydatki w wysokości 10%, 30%, 50% na opiekę i wychowanie dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Do gmin tych należą: Gmina Jarosław, Miasto Jarosław, Gmina Radymno, Gmina Laszki, Gmina Pruchnik.

Dochód dla Powiatu z w/w gmin w 2017r. wyniósł 253 196,30 zł.

6.2 Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna

Od września 2017r. na terenie naszego powiatu funkcjonuje Regionalna Placówka Opiekuńczo – Terapeutyczna przeznaczona dla dzieci wymagających szczególnej opieki, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji oraz nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej. Celem działalności tej placówki jest m. in. zapewnienie tym dzieciom: całodobowej specjalistycznej opieki i wychowania, rehabilitacji, działań terapeutycznych, świadczeń zdrowotnych oraz zaspokajania niezbędnych potrzeb, kształcenia i wychowania.

Placówka powstała w związku z likwidacją Specjalnego Ośrodka Wychowawczego Nr 2 w Jarosławiu. Uchwałą nr 234/4710/16 z dnia 8 listopada 2016 r. Zarząd Województwa podkarpackiego w Rzeszowie zlecił prowadzenie RPOT Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP NP. Prowincja Przemyska z siedzibą w Jarosławiu przy ul. Ks. M. Lisińskiego 7.

Placówka posiada 20 miejsc statutowych. Od września do grudnia 2017 r. w w/w placówce przebywało 6 dzieci (w tym dwoje z terenu pow. jarosławskiego). W 2017r. średni miesięczny koszt utrzymania wynosił **5.027,29 zł**

6.3 usamodzielnienie wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych

Placówki (Domy Dziecka, MOW) opuściło w 2017r. 6 osób.

W 2017r. 18 wychowanków kontynuowało naukę. Wyplacono łącznie na to zadanie **74.199,03 zł**. Na koniec grudnia 2017r. naukę kontynuowało 14 wychowanków.

W 2017r. 3 wychowankom wyplacono pomoc na całkowite usamodzielnienie na łączną kwotę **13.488,00 zł.** (2 x po 3.444 zł i 1x 6.600 zł).

Pomocą na zagospodarowanie w formie rzeczowej objęto 7 osób na łączną kwotę: **34.259,89zł.**

Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej w większości wychowankowie przeznaczali na zakup niezbędnych rzeczy do mieszkania lub przeznaczali na jego remont.

W dalszym ciągu problem stanowi zabezpieczenie mieszkań dla wychowanków opuszczających placówki.

7. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

7.1 Świadczenia dla rodzin zastępczych

Kwota świadczenia miesięcznego dla rodziny zastępczej na każde dziecko:

- spokrewnione - 660 zł
- niezawodowe - 1000,00 zł
- zawodowe - 1000,00 zł

Kwoty przyznane na świadczenia fakultatywne :

- do wypoczynku – w łącznej kwocie 9.450,96 zł dla 19 dzieci
- dofinansowanie kosztów utrzymania domu jednorodzinnego, energii elektrycznej i ciepłej (dotyczy tylko rodzin zastępczych zawodowych) – dla 3-ch rodzin zawodowych w łącznej kwocie – 11.638,97 zł. W tych rodzinach wychowało się 10 dzieci (a od września 2017r. - 13 dzieci). Z tego 5 pochodzących z innych powiatów, gdzie świadczenie jest refundowane przez powiat radomszczański (4 dzieci) i kolbuszowski (1 dziecko).
- jednorazowa pomoc na zagospodarowanie nowo przyjętego dziecka do rodziny zastępczej – dla 6 rodzin, w których wychowuje się 12 dzieci na łączną kwotę 20.627 zł,
- na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych – dla 1 dziecka na kwotę 1.500,00 zł

Na terenie naszego powiatu było umieszczonych 24 dzieci, które pochodzą z innych powiatów i powiaty te finansują ich pobyt w rodzinach zastępczych. Są to powiaty: radomszczański, ostrowiecki, przeworski, lubaczowski, kolbuszowski, świdnicki, legionowo, przemyski, kutnowski, wałbrzyski oraz miasta: Przemyśl, Sosnowiec, Tychy. Powiaty te w 2017 r. zwróciły koszty utrzymania swoich wychowanków w rodzinach zastępczych na terenie naszego powiatu na kwotę 376.938,17 zł.

19 dzieci pochodzących z naszego powiatu było umieszczonych w innych powiatach (łańcuckim, strzyżowskim, rzeszowskim, lubaczowskim, przeworskim, krośnieńskim, przemyskim, piaseczyńskim oraz miastach: Krosno, Rzeszów i Przemyśl), ich pobyt w rodzinie zastępczej finansowany jest przez nasz powiat. W roku 2017 Powiat Jarosławski zwrócił w/w powiatom i miastom koszty utrzymania w rodzinach zastępczych dzieci pochodzących z terenu naszego powiatu na ich terenie w kwocie 290.341,60 zł.

Pomoc na kontynuowanie nauki wychowanków rodzin zastępczych wypłacano 8 wychowankom w kwocie po 494,10 zł miesięcznie i 16 wychowankom po 500,00 zł – świadczenie przyznane zostało na zasadach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Świadczenia wypłacono na łączną kwotę 107.757,35zł.

Pomoc jednorazową na usamodzielnienie wypłacono 7 wychowankom na kwotę 28.008,00 zł.

Pomoc jednorazowa na zagospodarowanie rzeczowe została wypłacona 11 osobom usamodzielnianym na kwotę 50.590,21 zł.

Wychowankowie mają trudności ze znalezieniem samodzielnych mieszkań i najczęściej pozostają w mieszkaniach rodziców zastępczych.

Udało się uzyskać z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dotację na pokrycie kosztów realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na kwotę 98.195,00 zł, z przeznaczeniem na dofinansowanie kosztów wynagrodzenia koordynatorów pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 191 ust. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gminy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponoszą wydatki w wysokości 10% do 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w zależności od okresu pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W związku z powyższym następujące gminy: Miasto Jarosław i Radymno, gmina Chłopice, Pruchnik, Wiązownica, Radymno, Laszki, Jarosław i Pawłosiów zwróciły wydatki poniesione przez powiat na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej w łącznej kwocie 239.687,23 zł.

W ramach wypłaty dodatków wychowawczych (500+) dla rodzin zastępczych z powiatu jarosławskiego, finansowanych przez budżet państwa, rozdysponowano kwotę 560.068,50 zł.

Ogółem na świadczenia dla rodzin zastępczych mieszkających w naszym powiecie wydano 1.490.952,80 zł. Plan na 2018 rok ustalono na kwotę wyższą co odpowiada potrzebom i oczekiwaniom PCPR.

7.2 alimentacja

W 2017r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu wytoczyło łącznie 12 powództw o zasądzenie alimentów od rodziców biologicznych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej w tym:

- 2 na rzecz dzieci przebywających na terenie innych powiatów,
- 2 na rzecz dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 8 na rzecz dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu jarosławskiego.

Z informacji uzyskanych od rodzin zastępczych wynika, że w zdecydowanej większości alimenty są uiszczane, w innych przypadkach przeprowadzana zostaje egzekucja komornicza. W 2017r. skierowano do komornika 13 wniosków o wszczęcie egzekucji komorniczej.

7.3 Sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w 2017 r.

- w okresie od 1.01.2017 r. do 31.12.2017 r. w powiecie jarosławskim objęto opieką 96 rodzin zastępczych, w których przebywało łącznie 141 dzieci,
 - według stanu na 31 grudnia 2017 r.: pozostało 88 rodzin zastępczych oraz 130 dzieci w nich przebywających, w tym:
 - o 5 rodzin zastępczych zawodowych (17 dzieci),
 - o 27 rodzin zastępczych niezawodowych (32 dzieci) oraz
 - o 56 rodzin zastępczych spokrewnionych (81 dzieci),
- w 2017r. powstało 7 nowych rodzin zastępczych, w których umieszczono łącznie 13 dzieci,
- w 2017 r. ogółem w rodzinach zastępczych umieszczono 20 dzieci: 13 dzieci w nowopowstałych rodzinach zastępczych (w przypadku 1 dziecka z przyczyn zdrowotnych opiekuna zastępczego zasądzone zmiany na inną rodzinę zastępczą spokrewnioną) oraz 7 dzieci umieszczono w już istniejących w powiecie rodzinach zastępczych,
- 3 dzieci przeszło z rodzinnej pieczy zastępczej do pieczy instytucjonalnej, w przypadku 1 dziecka umieszczenie nastąpiło w styczniu 2018 r.
- w 2017 roku 6 wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej opuściło rodziny zastępcze i usamodzielniało się,
- prowadzono nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, w wyniku którego zgłoszono na szkolenie 2 rodziny (za pośrednictwem Ośrodka Adopcyjnego w Rzeszowie),
- umożliwiono kandydatom na rodziców zastępczych w czasie szkolenia odbycie dodatkowo obowiązkowych praktyk (niezbędnych do uzyskania kwalifikacji) w zawodowych rodzinach zastępczych,

- biorąc pod uwagę potrzeby osób sprawujących funkcję opiekunów zastępczych, przeszkolono 13 osób tworzących rodziny zastępcze. Szkolenie miało na celu wzmocnienie ich kompetencji, podnoszenie kwalifikacji, wsparcie oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Warsztaty umiejętności wychowawczych przeprowadziły psychoterapeutki (tytuł szkolenia: "Rodzina- wspólnie podtrzymujemy sufit - warsztaty umiejętności wychowawczych"),
- zapewniono rodzinom zastępczym pomoc i wsparcie w ramach utworzonej przez rodziny zawodowe grupy wsparcia,
- ściśle współpracowano ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z sądem, ośrodkami pomocy społecznej, instytucjami oświatowymi oraz podmiotami leczniczymi, jak też z kościołami,
- nawiązano współpracę z pracownikami socjalnymi oraz asystentami rodzin na rzecz utrzymywania kontaktów przez rodziców biologicznych z dziećmi umieszczonymi w rodzinach zastępczych oraz podtrzymywania więzi rodzinnych w celu umożliwienia powrotu dzieci do rodzin naturalnych,
- nawiązano współpracę również z wszystkimi szkołami, do których uczęszczają wychowankowie rodzin zastępczych celem kontroli ich wyników w nauce oraz zachowania, jak też uzyskania opinii o wywiązywaniu się rodziców zastępczych ze swoich obowiązków względem szkoły,
- prowadzono poradnictwo specjalistyczne i terapię dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz dzieci umieszczonych w pieczy, udzielono 26 porad psychologicznych rodzinom zastępczym wymagającym wsparcia oraz dzieciom, w tym również w miejscu ich zamieszkania,
- zapewniano pomoc prawną osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,
- zapewniono rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym poradnictwo, mające na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego,
- dokonywano okresowych ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej (w przypadku dzieci powyżej 3 lat nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy, natomiast dzieci w wieku poniżej lat 3 nie rzadziej niż raz na 3 miesiące),
- zgodnie z w/w ustawą, 4 razy w roku zorganizowano posiedzenia Zespołu ds. Oceny Sytuacji Dzieci w celu oceny zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy zastępczej, na które zapraszano ich rodziców biologicznych oraz przedstawicieli Ośrodka Adopcyjnego, Sądu, ośrodków pomocy społecznej, pedagogów szkół, psychologa i inne współpracujące instytucje,
- dokonano 49 ocen rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy,
- sprawowano nadzór nad prawidłowością funkcjonowania rodzin zastępczych,
- na prośbę Sądu wydano 8 opinii o spełnianiu lub braku spełniania przez kandydatów warunków na rodzinę zastępczą, w tym celu przeprowadzono w środowisku 8 analiz sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej
- udzielano pomocy na prośbę Sądu w poszukiwaniu rodzin zastępczych dla dzieci, jak również współpracowano z kuratorami w interwencyjnych umieszczeniach dzieci w pieczy zastępczej,
- 10 razy wnioskowano do Sądu o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dzieci celem uregulowania ich sytuacji prawnej (po upływie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej), w efekcie czego dotychczas Sąd pozbawił władzy rodzicielskiej jednych rodziców biologicznych, co uregulowało sytuację prawną 2 dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej, pozostałe sprawy dotyczące 10 dzieci są aktualnie w toku,

- zgłoszono do Ośrodka Adopcyjnego informacje o 12 dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, z których wobec 4 uzasadniono przysposobienie. Decyzją Ośrodka Adopcyjnego w Rzeszowie wszystkie 4 zakwalifikowano do adopcji, 2 umieszczono w rodzinach przysposabiających, natomiast 2 oczekuje na adopcję. Pozostałych 8 dzieci nie zakwalifikowano do przysposobienia: 3 ze względu na brak zgody dziecka, które ukończyło 13 rok życia oraz 5 z uwagi na więzi z rodziną zastępczą,
- aktualizowano nałożony na starostę obowiązek prowadzenia rejestru rodzin pełniących funkcję rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych oraz rejestru kandydatów zakwalifikowanych do pełnienia tych funkcji,
- zorganizowano uroczystość Dnia Rodzicielstwa Zastępczego dla opiekunów zastępczych oraz dzieci w celu promowania idei rodzicielstwa zastępczego oraz pozyskiwania kolejnych kandydatów,
- umożliwiono systematyczne podnoszenie kwalifikacji koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej poprzez udział w szkoleniach i konferencjach.

7.4 Ewaluacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie jarosławskim na lata 2015-2017 przyjętego uchwałą rady powiatu nr LV/469/2014 w dniu 14.11.2014 r.

Przedmiotem ewaluacji jest ocena skuteczności realizowanych zadań w oparciu o analizę założonych wskaźników, określająca stopień realizacji celów programu. Dodatkowym narzędziem ewaluacji programu jest obserwacja i analiza corocznych Powiatowych Programów Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej, dokonana po upływie okresu na który został sporządzony Program w ramach corocznego sprawozdania PCPR ze swojej działalności.

Monitoring programu polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych działań zebranych w formie rocznych Powiatowych Programów Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej (o którym mowa w art. 182 ust. 6 ustawy). W myśl niniejszego artykułu PCPR składa Zarządowi Powiatu coroczne sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej i na tej podstawie Zarząd Powiatu uchwala Powiatowy Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej. Dodatkowym narzędziem monitoringu jest stała obserwacja i nadzorowanie realizacji działań, jak również w przypadku zmian sytuacji reagowanie i odpowiednie dostosowywanie działań w szczególności dotyczących zabezpieczenia środków finansowych w przypadkach losowych (np. umieszczenie w pieczy zastępczej dzieci z rodzin wielodzietnych).

Cel główny Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Jarosławskim w latach 2015-2017, którym było zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców, **został w pełni zrealizowany.**

Cele szczegółowe natomiast, tj:

1. praca z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka - opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym

2. przygotowanie dziecka do:

- a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia
- b) pokonywania trudności życiowych
- c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych

3. zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych

- również zostały zrealizowane na poziomie odpowiadającym potrzebom.

Poniższa analiza porównawcza wskaźników osiągnięcia celów przedstawia rozwój pieczy zastępczej w powiecie jarosławskim w latach, które obejmuje niniejszy program.

Wskaźnik 1. Liczba rodzin zastępczych w powiecie

Wskaźnik 2. Zwiększenie liczby niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych

Tabela 1. *Liczba rodzin zastępczych w powiecie jarosławskim, w tym rodzin zastępczych z pełnoletnimi wychowankami (stan na 31 grudnia)*

Rodziny zastępcze	2015 r.	2016 r.	2017 r.
spokrewnione	53	59	56
niezawodowe	26	26	27
zawodowe, w tym:	5	5	5
specjalistyczne	1	1	1
pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	1	1	1
RAZEM	84	90	88

Źródło: opracowanie własne PCPR Jarosław

Powyższe dane przedstawiają wzrost o jedną liczbę rodzin zastępczych niezawodowych w powiecie jarosławskim na przestrzeni ostatnich 3 lat, jednak dynamicznie zmieniająca się sytuacja powodowała nieznaczne wahania co do ich ilości w ciągu całego roku. Liczba rodzin zastępczych zawodowych natomiast w ciągu ostatnich 3 lat nie zmieniła się.

Od 2014 r. w powiecie jarosławskim funkcjonuje zawodowa rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, która pełni ważną rolę w przypadkach nagłego umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

Dodatkowo w celu zwiększenia liczby niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych w powiecie jarosławskim, Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w poszczególnych latach zrealizował następujące działania:

2015	2016	2017
-prowadzono nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, w wyniku którego pozyskano 3 małżeństwa do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej, dzięki czemu uzyskano dodatkowe miejsca dla dzieci w pieczy	-prowadzono nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, w wyniku którego pozyskano 5 rodzin do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej, dzięki czemu uzyskano dodatkowe miejsca dla dzieci w pieczy	--prowadzono nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, w wyniku którego zgłoszono na szkolenie 2 rodziny (za pośrednictwem Ośrodka Adopcyjnego w Rzeszowie),
- kwalifikowano osoby kandydujące do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz wydano zaświadczenia kwalifikacyjne potwierdzające ukończenie szkolenia 3 nowym rodzinom	- kwalifikowano osoby kandydujące do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz wydano zaświadczenia kwalifikacyjne potwierdzające ukończenie szkolenia 5 nowym rodzinom	- kwalifikowano osoby kandydujące do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz wydano zaświadczenia kwalifikacyjne potwierdzające ukończenie szkolenia 2 nowym rodzinom
- organizowano szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub	- organizowano szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka (za	- organizowano szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka (za

prowadzenia rodzinnego domu dziecka (za pośr. Katolickiego Centrum Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej w Krośnie), w wyniku którego przeszkolono kolejnych 6 osób	pośrednictwem Ośrodka Adopcyjnego w Rzeszowie), w wyniku którego przeszkolono kolejnych 8 osób	pośrednictwem Ośrodka Adopcyjnego w Rzeszowie), w wyniku którego przeszkolono kolejnych 2 osoby
- umożliwiono kandydatom na rodziców zastępczych w czasie szkolenia odbycie dodatkowych praktyk (niezbędnych do uzyskania kwalifikacji) w zawodowych rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych	- umożliwiono kandydatom na rodziców zastępczych w czasie szkolenia odbycie dodatkowo obowiązkowych praktyk (niezbędnych do uzyskania kwalifikacji) w zawodowych rodzinach zastępczych	-- umożliwiono kandydatom na rodziców zastępczych w czasie szkolenia odbycie dodatkowo obowiązkowych praktyk (niezbędnych do uzyskania kwalifikacji) w zawodowych rodzinach zastępczych,

Wskaźnik 3. Liczba dzieci umieszczonych poza rodziną naturalną w pieczy zastępczej rodzinnej.

Tabela 2. *Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie powiatu jarosławskiego z uwzględnieniem pełnoletnich wychowanków pozostających w rodzinach zastępczych (stan na 31 grudnia)*

Dzieci w rodzinach zastępczych	2015	2016	2017
spokrewnionych	72	83	81
niezawodowych	30	33	32
zawodowych, w tym:	15	13	17
specjalistycznych	1	1	1
pogotowiu rodzinnym	0	0	0
RAZEM	117	129	130

Źródło: opracowanie własne PCPR Jarosław

Powyższy schemat wskazuje wzrost liczby dzieci umieszczonych w 2017 r. w zawodowych rodzinach zastępczych, jak również wzrost liczby dzieci ogólnie przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2015-2017.

Wskaźnik 4. Liczba dzieci umieszczonych poza rodziną naturalną w pieczy zastępczej instytucjonalnej.

Tabela 3. *Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej „Dom pod Lipami” w Radymnie funkcjonującej na terenie powiatu jarosławskiego z uwzględnieniem pełnoletnich wychowanków pozostających w pieczy zastępczej (stan na 31 grudnia)*

Dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej	2015	2016	2017
Liczba	32	29	27

Źródło: opracowanie własne PCPR Jarosław na podstawie danych z placówki opiekuńczo-wychowawczej „Dom pod Lipami” w Radymnie

Analizując powyższe zestawienie, liczba dzieci umieszczanych w placówce opiekuńczo-wychowawczej w latach 2015-2017 ulegała stopniowemu zmniejszeniu, co jest oczekiwanym rezultatem zrealizowanego programu.

Uchwałą Nr 234/4710/16 z dnia 8 listopada 2016 r. Zarząd Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie zlecił prowadzenie Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej w Jarosławiu

Zgromadzeniu Sióstr Służebniczek NMP NP Prowincja Przemyska. Placówka ta jest przeznaczona dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, które ze względu na stan zdrowia bądź niepełnosprawność, wymagają specjalistycznej opieki medycznej oraz rehabilitacyjno-terapeutycznej i z tego powodu nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej. Według stanu na 31 grudnia 2017 r. w w/w placówce przebywało 6 dzieci, w tym 2 z powiatu jarosławskiego.

Wskaźnik 5. Wykorzystanie środków finansowych na realizację programu.

Wskaźnik 6. Wsparcie dla rodzin zastępczych merytoryczne i finansowe (formy, zakresy).

W ramach merytorycznego wsparcia dla rodzin zastępczych zapewniono poradnictwo oraz szkolenia, mające na celu podniesienie kompetencji wychowawczych funkcjonujących rodzin zastępczych oraz zapewnienie wsparcia w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. W latach objętych programem przedstawiało się to następująco:

2015	2016	2017
- szkolenie dla rodzin zastępczych spokrewnionych, temat: „Metody wyciszania agresji i kontrolowania złości u dzieci i młodzieży”	- szkolenie dla rodzin zastępczych, temat: „Wychowanie w rodzinie zastępczej - warsztaty umiejętności wychowawczych dla opiekunów zastępczych”	-- szkolenie: Warsztaty umiejętności wychowawczych, temat: „Rodzina- wspólnie podtrzymujemy sufit - warsztaty umiejętności wychowawczych”
- biorąc pod uwagę potrzeby rodzin zastępczych szkolenie zapewniające pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, temat: „Problematyka więzi emocjonalnych w systemie rodzinnym”, „Doświadczenie traumy rozwojowej oraz jej długotrwałe skutki”, „Psychologiczny profil dziecka z FAS”	- umożliwiono dostęp do specjalistycznej pomocy, udzielono 21 porad psychologicznych rodzinom wymagającym wsparcia oraz dzieciom, w tym również w miejscu ich zamieszkania,	-- zapewniono rodzinom zastępczym pomoc i wsparcie w ramach utworzonej przez rodziny zawodowe grupy wsparcia,
- umożliwiono dostęp do specjalistycznej pomocy, udzielono 54 porad psychologicznych rodzinom wymagającym wsparcia oraz dzieciom, w tym również w miejscu ich zamieszkania,	- zapewniono rodzinom zastępczym pomoc i wsparcie w ramach utworzonej przez rodziny zawodowe grupy wsparcia	-- prowadzono poradnictwo specjalistyczne i terapię dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz dzieci umieszczonych w pieczy, udzielono 26 porad psychologicznych rodzinom zastępczym wymagającym wsparcia oraz dzieciom, w tym również w miejscu ich zamieszkania,
- prowadzono poradnictwo i terapię dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz dzieci umieszczonych w pieczy	- prowadzono poradnictwo i terapię dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz dzieci umieszczonych w pieczy	- kwalifikowano osoby kandydujące do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz wydano zaświadczenia kwalifikacyjne potwierdzające ukończenie szkolenia 2 nowym rodzinom
- zapewniono rodzinom zastępczym pomoc i wsparcie w ramach utworzonej przez rodziny zawodowe grupy wsparcia	- zapewniano pomoc prawną osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą,	-zapewniano pomoc prawną osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą,

	w szczególności w zakresie prawa rodzinnego	w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,
- zapewniano pomoc prawną osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego	- nawiązano współpracę z Państwową Szkołą Techniczno-Ekonomiczną w Jarosławiu w zakresie świadczenia bezpłatnej pomocy studentów pedagogiki w postaci korepetycji dla dzieci i młodzieży będących wychowankami rodzin zastępczych z terenu powiatu	-zapewniono rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym poradnictwo, mające na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego

Rodzinom zastępczym udzielono wsparcia w postaci wypłaconych świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w rodzinie dziecka, w wysokości miesięcznie:

- rodzinie zastępczej spokrewnionej – 660 zł
- rodzinie zastępczej niezawodowej – 1000 zł
- rodzinie zastępczej zawodowej – 1000 zł

oraz dodatku na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka, przysługującego na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w wysokości 200 zł miesięcznie. Fakultatywnie rodzinom zastępczym przyznano: dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka, jednorazowe świadczenia na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, świadczenia na pokrycie kosztów wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki. Kwoty finansowania rodzin zastępczych w w/w zakresie przedstawia tabela poniżej:

Tabela 4. *Finansowanie rodzin zastępczych w powiecie jarosławskim zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*

Pomoc na:	2015 r.	2016 r.	2017 r.
	kwota zł	kwota zł	kwota zł
pokrycie kosztów utrzymania dziecka zgodnie z art. 80 ust. 1 (w tym art. 81 ust. 1)	1.164.230,14	1.248.561,89	1.261.380,31
pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka zgodnie z art. 83 ust. 1 pkt 2a	14.990,00	12.695,74	20.627,00
dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka zgodnie z art. 83 ust.1 pkt 1	13.160,00	11.420,00	9.450,96
pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki,	0	5.500,00	1.500,00

zgodnie z art. 83 ust. 1 pkt 2b			
RAZEM	1.192.380,14	1.278.177,63	1.292.958,27

Źródło: opracowanie własne PCPR Jarosław

Według powyższych danych finansowanie rodzin zastępczych w zakresie pokrycia kosztów utrzymania dziecka od 2015 r. do 2017 r. miało tendencję wzrostową.

Zdecydowanie natomiast wzrosła w 2017 r. wysokość przyznanych świadczeń na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny zastępczej dziecka. Na przestrzeni lat 2015-2016 zmniejszeniu stopniowo ulegały wysokości przyznanych dofinansowań do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka, podobnie jak świadczenia na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki.

Dodatkowo rodziny zastępcze zawodowe otrzymywały wsparcie w postaci wynagrodzenia za wykonywaną pracę, co przedstawiało się na następującym poziomie:

Tabela 5. Wynagrodzenia rodzin zastępczych zawodowych w powiecie jarosławskim

Rok	wynagrodzenia rodzin zastępczych zawodowych w zł
2015	177.265,77
2016	170.637,96
2017	170.486,64

Źródło: opracowanie własne PCPR Jarosław na podstawie list wypłat w poszczególnych latach

Wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych w latach 2015-2017 kształtowały się na porównywalnej wysokości tego świadczenia.

W latach 2015-2017 w powiecie dodatkowo zostały zatrudnione 3 osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich przy rodzinach zastępczych zawodowych.

Pełnoletnim wychowankom opuszczającym rodziną bądź instytucjonalną pieczę zastępczą, zwanym osobami usamodzielnianymi przyznano pomoc finansową na:

- a) kontynuowanie nauki,
- b) usamodzielnienie,
- c) zagospodarowanie.

Wysokość pomocy oraz liczbę wychowanków z niej korzystających obrazuje tabela poniżej:

Wskaźnik 7. Zwiększenie usamodzielnienia osób opuszczających system pieczy zastępczej.

Tabela 6. Usamodzielnienia dzieci z rodzin zastępczych w powiecie jarosławskim

Pomoc na:	2016		2017	
	liczba osób	kwota w zł	liczba osób	kwota w zł
kontynuowanie nauki	23	113.874	24	107.757,35
usamodzielnienie	5	18.123	7	28.008,00
zagospodarowanie	4	18.634	11	50.590,21
RAZEM	-	150.631	-	186.355,56

Źródło: opracowanie własne PCPR Jarosław

Według powyższego zestawienia widoczna jest porównywalna wysokość wypłacanego świadczenia w przedstawianych latach 2016-2017 z tytułu kontynuowania nauki przez wychowanków rodzin

zastępczych. Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się osobie usamodzielnianej, jeżeli nadal kontynuuje naukę, nie dłużej niż do ukończenia przez nią 25 roku życia. Wysokość świadczenia z tytułu całkowitego usamodzielnienia w 2017r. wzrosła w porównaniu z rokiem 2016. Pomoc na usamodzielnienie może zostać wypłacona, w zależności od ustaleń indywidualnego programu usamodzielnienia, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia. Wysokość świadczenia na zagospodarowanie w formie rzeczowej uległa wzrostowi w 2017r. w porównaniu z 2016r. Pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia.

Tabela 7. *Usamodzielnienia dzieci z placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz młodzieżowych ośrodków wychowawczych w powiecie jarosławskim*

Pomoc na:	2015		2016		2017	
	osoby	kwota w zł	osoby	kwota w zł	osoby	kwota w zł
placówki opiekuńczo-wychowawcze						
kontynuowanie nauki	3	12.500	5	21.214	8	33.187,66
usamodzielnienie	1	6.600	1	6.600	1	6.600,00
zagospodarowanie	2	9.800	2	7.957	4	19.419,19
RAZEM	-	28.900	-	35.771	-	59.206,85
młodzieżowe ośrodki wychowawcze (w tym specjalne ośrodki wychowawcze)						
kontynuowanie nauki	10	38.518	12	39.849	10	41.011,37
usamodzielnienie	0	0	0	0	2	6.888,00
zagospodarowanie	3	12.724	3	15.152	3	14.840,70
RAZEM	-	51.242	-	55.001	-	62.740,07

Źródło: dane własne PCPR Jarosław

W usamodzielnieniach wychowanków domów dziecka liczba przyznanych świadczeń na kontynuowanie nauki ma tendencję wzrostową. Pomoc na całkowite usamodzielnienie wśród wychowanków domu dziecka kształtuje się na jednakowym poziomie w omawianych 3 latach. Od roku 2016 widoczny jest natomiast wzrost liczby przyznanego świadczenia na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

Omawiana tabela obrazuje podobny poziom liczby osób kontynuujących naukę wśród wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych w uwzględnionych latach. W 2017r. wypłacono dwóm osobom pomoc na całkowite usamodzielnienie, po zakończeniu nauki, nie później niż do czasu ukończenia przez nich 26 roku życia.

Na przestrzeni lat 2015-2017 utrzymała się stała ilość wypłaconej pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej. Wychowankowie wnioskują o te środki w związku z potrzebą przeznaczenia ich np. na zakup niezbędnych mebli, sprzętu rtv-agd do wynajmowanego mieszkania lub na jego remont.

Wskaźnik 8. Zmniejszenie liczby dzieci w wieku poniżej 10 roku życia przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Tabela 8. *Liczba dzieci w wieku poniżej 10 roku życia przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej*

Dzieci poniżej 10 r.ż. w placówce opiekuńczo- wychowawczej	2015	2016	2017
	8	4	2
Liczba dzieci			

Źródło: opracowanie własne PCPR Jarosław na podstawie danych z Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Dom pod Lipami” w Radymnie

Wskaźnik 9. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej odnośnie wartości rodziny.

W celu zwiększenia świadomości społeczności lokalnej odnośnie wartości rodziny, jak również dla propagowania idei rodzicielstwa zastępczego w powiecie jarosławskim, zorganizowano w każdym roku objętym Programem imprezy okolicznościowe pod nazwą Dzień Rodzicielstwa Zastępczego, co przyczyniło się do podkreślenia znaczenia i doceniania roli rodzicielstwa zastępczego. W/w imprezy miały ponadto na celu zwiększenie motywacji oraz podjęcie inicjatyw przez społeczność, dotyczących zastępczych form opieki rodzinnej oraz były okazją do spotkania się i wymiany doświadczeń rodzin zastępczych już funkcjonujących, jak też do pozyskania nowych kandydatów. Kolejnym działaniem było udzielenie wywiadu do telewizji lokalnej promującej rodzicielstwo zastępcze oraz wzięcie udziału w audycji radiowej, również z udziałem funkcjonujących rodzin zastępczych (przekazywanie dobrych praktyk). Dodatkowo na rzecz podniesienia poziomu wiedzy społeczeństwa na temat rodzinnej opieki zastępczej dokonano dystrybucji ulotek i plakatów informacyjnych oraz aktualizacji strony internetowej.

Wskaźnik 10. Zwiększenie liczby dzieci wychodzących z systemu pieczy zastępczej pod opiekę rodzin biologicznych.

Tabela 9. *Liczba dzieci powracających z placówki opiekuńczo-wychowawczej do rodziców biologicznych*

Dzieci powracające z placówki opiekuńczo-wychowawczej	2015	2016	2017
Liczba	3	1	0

Źródło: opracowanie własne PCPR Jarosław na podstawie danych z placówki opiekuńczo-wychowawczej „Dom pod Lipami” w Radymnie

Tabela 10. *Liczba dzieci powracających z rodzinnej pieczy zastępczej do rodziców biologicznych*

Dzieci powracające z rodzin zastępczych	2015	2016	2017
Liczba	2	4	0

Źródło: opracowanie własne PCPR Jarosław

Powyższy wskaźnik nie został osiągnięty. Na przestrzeni lat 2015-2017 zmniejszyła się liczba dzieci, które powróciły pod opiekę rodziców biologicznych.

Powrót dziecka uzależniony jest przede wszystkim od postawy rodziców biologicznych i ich starań o przywrócenie opieki nad dzieckiem.

Zgodnie z zapisami ewaluacji Programu, powyższe dane zostały przedstawione w corocznych sprawozdaniach PCPR ze swojej działalności w 2016, 2017 i 2018 roku za rok poprzedni.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 112 ust.12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1769) "Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa radzie powiatu coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej".

W myśl art. 76 ust.4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.) "Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności: przedstawienie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy".

W związku z powyższym zostaje przedłożone sprawozdanie za 2017 r. z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu z zestawieniem potrzeb w zakresie pomocy społecznej oraz efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.